

ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ В ПІДПРИЄМНИЦТВІ

УДК 657.421.3 (477)

ПРОБЛЕМА ОЦІНКИ ТА ОБЛІКУ ГУДВІЛУ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Тартачна Т.Л.- ст. 3-го курсу, гр. ОПвн-11

Науковий керівник – Ясишена В.В. – к. е. н. доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Одним із важливих питань в бухгалтерському обліку є облік гудвілу. Гудвіл є найскладнішим і найсуперечливішим за змістом нематеріальним активом. В Україні та за кордоном існують різні підходи щодо визначення вартості гудвілу. В порівнянні із зарубіжними країнами, в Україні гудвіл знаходиться на етапі вивчення та вдосконалення. Необхідно визначити, що являє собою гудвіл, в чому полягає його проблема та як визначають фактичну величину гудвілу. Які існують підходи щодо визначення вартості гудвілу в Україні та за кордоном. В економічній літературі гудвіл являє собою умовну вартість ділових зв'язків фірми, "ціна" нематеріальних активів (престиж торгових марок, репутація, досвід ділових зв'язків, постійна клієнтура)[1, ст 61].

Також гудвіл розуміють як перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань на дату придбання[2, ст. 428].

Відоображається гудвіл у звітності та облікових реєстрах, але лише в тому випадку, якщо компанію або лише її частину купує інша сторона і вона переходить у власність останньої. Таким чином, вартість гудвілу визначають у процесі обміну[3, ст.38]. У статті Сімової Л. О. "Сучасні підходи до відображення в обліку гудвілу" розглянуто можливі підходи до відображення гудвілу як активу в системі бухгалтерського обліку:

1. капіталізація гудвілу і відображення його в балансі як нематеріального активу довгострокового використання;

2. фіксування гудвілу в обліку з наступним списанням за рахунок різних джерел.

Перший підхід передбачає капіталізацію гудвілу з амортизацією або без амортизації. Згідно з чинним законодавством України в сучасній обліковій практиці найбільшого поширення набув перший варіант, тобто капіталізація гудвілу з подальшою амортизацією. За останніми поправками в нормативній базі України гудвіл в бухгалтерському обліку підлягає амортизації. З точки зору економічного змісту гудвілу він не може амортизуватися, оскільки амортизація – це систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Але облік не завжди враховує економічну сутність окремих об'єктів та процесів, виходячи у першу чергу зі зручності виконання розрахунків. Амортизація гудвілу

здійснюється протягом терміну його корисного використання. Відповідно до П(С)БО 19 тривалість експлуатації позитивного гудвілу при придбанні в Україні визначається терміном корисного використання придбаного об'єкта, але не більше як 20 років. Період амортизації гудвілу визначає покупець підприємства, виходячи з найкращої оцінки періоду, протягом якого очікується надходження до підприємства майбутніх економічних вигод. Існують різні підходи щодо визначення вартості гудвілу як в Україні так і за кордоном.

За кордоном склалися 3 підходи до визначення вартості гудвілу:

1. Оцінка репутації фірми;

2. Поточна дисконтова на оцінка (різниця між очікуваним майбутнім прибутком і нормативним (галузевим) прибутком від усіх активів фірми, крім гудвілу);

3. Залишкова вартість, тобто перевищення вартості підприємства в цілому (як діючого бізнесу) над сукупністю оцінок його чистих активів.

У зарубіжній практиці існують різноманітні методи обліку й оцінки гудвілу:

1. метод капіталізації, тобто відображення в складі активів без амортизації;

2. метод капіталізації з наступною періодичною амортизацією;

3. негайне списання за рахунок власного капіталу.

Прихильники першого підходу вважають, що гудвіл має бути капіталізований тому, що це вартість майбутньої вигоди, і у випадку успішного ведення справ ця користь не зменшуватиметься. На їхню думку, амортизація гудвілу призвела б до подвійного обліку витрат тобто до відображення одночасно витрат на підтримку гудвілу і витрат на його амортизацію. Прихильники другого підходу розглядають гудвіл як довгострокові ресурси, що будуть використані в майбутньому. Виходячи з принципу відповідності, витрати на придбання цих ресурсів мають бути зіставлені з доходом, отриманим у результаті їх використання, що досягається за допомогою періодичної амортизації. Прихильники третього підходу не передбачають виділення гудвілу як окремого елементу активу і розглядають лише як перевагу компанії в цілому. Вартість гудвілу в момент придбання списується у дебет рахунку "Нерозподілений прибуток".

Альтернативним варіантом з вирахуванням дебетового сальдо рахунку "Гудвіл" є підсумок розділу "Власний капітал" при складанні балансу. Такий прийом називається "підвищений дебет". Існують різноманітні підходи щодо обліку гудвілу в різних країнах. Так наприклад в Австрії, Канаді, Нідерландах, США, Швеції та Японії встановлено обов'язкову капіталізацію гудвілу з наступною амортизацією його протягом строку, максимальна тривалість якого обмежена. Більш гнучкий підхід у

вирішенні даного питання, зокрема, капіталізувати гудвіл з наступною амортизацією або негайно списувати його за рахунок капіталу, практикують Великобританія, Німеччина, Італія, Мексика. Таким чином, можна стверджувати, що у вітчизняній та міжнародній практиці існує достатньо широка варіативність обліку гудвілу. З позицій трактування сутності, визнання активом, амортизації, відображення в обліку та звітності, гудвіл являється однією з найскладніших бухгалтерських категорій.

Література

1. Осовська Г.В., Юшкевич О.О., Завадський Й. С. Економічний словник. – К. Кондор, 2007. – 358 с.
2. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. -К. Знання, 2013.-471с.
3. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2013. – с.

УДК 657.675.37:336.221.(495)

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ ГРЕЦІЇ

Сівак Р.В.- ст. 4 курсу, гр.ОПвн-41

Науковий керівник - Балазюк О.Ю - к.е.н., доцент;

Вінницький науково-навчальний інститут економіки ТНЕУ

У зв'язку з тим, що Україна проходить процес ратифікації асоційованого членства ЄС, актуальним на сьогодні є дослідження податкових систем в іноземних країнах, а зокрема в Греції. Оскільки ця країна є активною учасницею ЄС й норми національного законодавства узгоджуються з загальноєвропейськими нормами. Таким чином, метою даної статті є дослідження стану податкової системи Греції.

Основними джерелами податкового законодавства Греції є Конституція, а також міжнародні угоди з податкових питань.

Податки в Греції, як і в більшості країн світу, поділяються на прямі і непрямі. Податкова система Греції базується в основному на непрямі податки (складають до 50% від надходжень до бюджету).

Основні податки, що сплачуються в Греції:

1. Податок на доходи фізичних осіб
2. Податок на доходи юридичних осіб;
3. Податок на перехід права власності на нерухомість;
4. Податок на майно, що переходить у власність в порядку спадкоємства;
5. Податок на майно, що переходить у власність в порядку дарування;
6. Місцеві податки;
7. ПДВ;
8. Акцизи.

Також в податковій системі Греції, як і в Україні податки поділяють на місцеві, та загальнодержавні. До загальнодержавних податків відносяться всі вище перелічені. До місцевих податків відносяться муніципальні платежі, податок на власність, і збір в національну радіотелекорпорацію. Усі ці податки невеликі, і зазвичай включаються в рахунок за електрику. Крім того, стягується також збір за воду, розмір якого також незначний.

Прибутковий податок юридичних осіб складає 35 %, а фізичних – від 5 до 40%.

Оподаткування прибутку як на підприємствах, так і фізичних осіб є основним податковим тягарем для платників податків і головним джерелом наповнення державного бюджету.

Податок на доходи фізичних осіб стягується по прогресивній шкалі, мінімальна ставка 5%, максимальна – 40%.

Резиденти сплачують податки з усіх доходів, отриманих ними в Греції та за рубежом; нерезиденти – тільки з доходів у Греції. У число оподатковуваних включаються доходи партнерств (повних і обмежених), асоціації підприємницького чи професійного характеру, а також спільних підприємств.

Із загальної суми доходів враховуються витрати, понесені в процесі його одержання, передбачені знижки на деякі інші витрати.

Нерезиденти користуються тими самими пільгами, що і резиденти, за умови існування двосторонньої угоди з податкових питань між Грецією та країною не резидентом.

Податок стягується з усього чистого прибутку, отриманого компанією. Чистий прибуток розраховується як прибутки компанії, отримані з усіх джерел.

Оподаткуванню підлягають:

- грецькі компанії - увесь прибуток, отриманий як в Греції, так і за її межами;
- іноземні компанії, управління якими здійснюється з Греції ;
- іноземні компанії, що ведуть свою діяльність в Греції і отримують прибуток.

З бази оподаткування виключаються:

- прибутки, отримані від управління судами під грецьким прапором;
- відсотки по національних позиках, випущених у формі облігацій і казначейських векселів;
- відсотки по облігаціях ОТЕ (телекомунікаційній корпорації Греції) і так далі.